روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
www.sharghnewspaper.ir - پست الکترونیکی: Info@sharghnewspaper.ir
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: تهران، خیابان آفریقا، بلوار گلشهر، پلاک ۴۶
تحریریه: ۳۳-۲۲۰۳۸۰۲۴ نمابر: ۲۲۰۳۴۵۱۵
سازمان آگهی ها: ۲۲۰۵۷۰۹۰ (۲۰خط)- نظارت بر توزیع: ۶۶۹۵۸۶۱۰
امور مشترکین- تلفن: ۲۰-۶۶۹۷۱۱۱۹، نمابر: ۶۶۴۰۴۱۶۵
امور فنی، آتلیه و لیتوگرافی: روزنامه شرق- چاپ: افست

روزنامه شرق

سال سوم ■ شماره ۷۲۹ ■ پنج شنبه ۱۷ فروردین ۱۳۸۵ ■ ۷ ربیع الاول ۱۴۲۷ ■ ۶ آوریل ۲۰۰۶

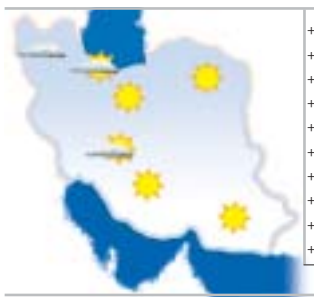

آبادان	۲۸+۲۰	بیرجند	۲۴+۱۲	سنندج	۱۶+۶	همدان	۱۱+۴
اراک	۱۴+۴	تهران	۱۹+۱۰	شهرکرد	۱۱+۳	یاسوج	۲۰+۹
اردبیل	۱۴+۵	تبریز	۱۵+۴	شیراز	۲۰+۱۰	یزد	۲۵+۱۳
ارومیه	۱۴+۶	خرم‌آباد	۱۵+۸	قزوین	۱۲+۸	دبی	۲۹+۲۴
اصفهان	۱۷+۷	رشت	۲۰+۱۴	کرمان	۲۱+۱۰	نجف	۲۷+۱۶
اهواز	۲۹+۱۸	زاهدان	۲۷+۱۵	کرمانشاه	۱۴+۶	مکه	۲۶+۲۱
ایلام	۱۷+۷	زنجان	۱۴+۵	کاشان	۲۲+۱۱	مدینه	۲۷+۱۱
بجنورد	۲۲+۱۲	زابل	۳۲+۲۰	کیش	۲۹+۲۳	لندن	۱۰+۳
بندرعباس	۳۴+۲۱	ساری	۱۹+۱۲	گرگان	۳۰+۱۷	پاریس	۱۱+۴
بوشهر	۲۴+۲۲	سمنان	۲۱+۱۲	مشهد	۲۲+۱۸	استانبول	۲۱+۹

تهران: اذان ظهر ۰۷: ۱۲ اذان مغرب ۴۸: ۱۸ اذان صبح فردا ۱۸: ۴

راهنمای امروز

سینمای امروز

چهارشنبه سوری (اصغر فرهادی)
آفریقا، ایران۱، صحرا، آسیا، پارس۱، عصرجدید، بهمن۲، حافظ، ناهید، کانون، جی۲، گلریز۲

برباد رفته (صدرا عبداللهی)
ایران۲، پارس۲، عصرجدید۱

چپ دست (آرش معیریان)
قدس، سروش، جمهوری، فلسطین۱، کارون، مرکزی۲، دهکده، تهران۲، شهرقشنگ، شیدا

ما همه خوبیم (بیژن میرباقری)
فرهنگ ۲، سپیده ۲، مرکزی ۲، فلسطین ۲، ایران ۳

اخبار اندیشه

ضرورت گفت‌وگوی اسلام و غرب

محمد ارکون متفکر معروف مغربی در مقاله‌ای که به تازگی نگاشته است سعی کرده به موضوع نسبت اسلام و غرب نزدیک شود. در این راستا وی مهمترین ابزار برای برقراری نسبت موثر میان این دو فرهنگ را گفت‌وگو دانسته است. به گزارش «مهر» به نقل از بلاغ، ارکون در مقاله خود تصریح می‌کند: اسلام و نوگرایی دو مفهوم محوری هستند که از گذشته تاکنون نسبت‌هایی را با هم داشته‌اند. از بارزترین نسبت‌هایی که این دو با هم دارند تاکیدی است که در هر دو بر جنبه‌های مختلف زندگی دنیوی به چشم می‌خورد. با این همه ارکون ابراز می‌کند که اختلافات و تفاوت‌هایی میان اسلام و غرب به‌وضوح دیده می‌شوند. به نظر وی سیاست‌های استعماری جهان غرب این تعارض را تاکنون ادامه داده‌اند. این متفکر معروف عرب می‌افزاید: همه رویکردهای موجود در غرب را نباید و نمی‌توان در تعارض با جهان اسلام دانست و این دو تمدن روابط دوستانه‌ای هم با یکدیگر داشته‌اند. همین روابط بودند که باعث شدند پاره‌ای از نمادهای تمدن غرب در جهان اسلام نماد و نمود داشته باشند. به گزارش «مهر» به نظر ارکون هم جهان اسلام و هم غرب با پرسش‌هایی جدی روبه‌رو هستند و همین ضرورت گفت‌وگو و مکالمه این دو فرهنگ را بیش از پیش نشان می‌دهد. این گفت‌وگو هم اکنون نه تنها به عنوان یک ارزش که به عنوان یک ضرورت مطرح است. او حتی تصریح می‌کند که نهادهای دینی در غرب چون کلیسا ضرورت این گفت‌وگوی بین‌دینی و بین فرهنگی را به‌وفور و به‌وضوح حس کرده‌اند. با این همه نباید فراموش کرد که هنوز سوءتفاهم‌ها و موانع زیادی در این زمینه وجود دارند. ارکون معتقد است مسلمانان راهی جز این ندارند که با نگاهی جدید و جدی به تاریخ خود و مولفه‌های فرهنگی- فکری خود نظر دوزند و علیه آنها که نگاهی تک‌بعدی به این تاریخ دوجوانب دارند بایستند. ارکون هنگامی که پای راه‌حل به میان می‌آید بیش از هر چیز بر مفهوم نقد تاکید می‌کند. به نظر وی اگر ما با این رویکرد به تاریخ خود و تاریخ غرب نظر کنیم و قصد داشته باشیم گفت‌وگویی جدی را با غرب سامان دهیم بسیاری از مشکلات ما اگر حل هم نشوند به وفور و به وضوح طرح خواهند شد.

ششصد نشست در باب شخصیت معنوی پیامبر در ترکیه

به مناسبت میلاد پیامبر اسلام(ص) به مدت یازده روز ششصد نشست و کنفرانس در باب شخصیت معنوی پیامبر اعظم(ص) در ترکیه برگزار می‌شود. به گزارش «مهر» به نقل از رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در آنکارا، برنامه‌های ویژه‌ای از سوی سازمان دیانت ترکیه در ایام مبارک میلاد حضرت رسول اکرم(ص) برگزار می‌شود. سازمان دیانت ترکیه از تاریخ ۲۰ فروردین ماه به مدت ۱۱ روز برنامه‌های ویژه تولد مبارک پیامبر بزرگوار اسلام(ص) را در مناطق مختلف ترکیه به مرحله اجرا درمی‌آورد. در چهار نقطه کشور در مجموع ۶۰۰ نشست و کنفرانس در باب شخصیت معنوی پیامبر اعظم(ص) ترتیب می‌یابد و در کنفرانس‌ها قرار است موضوعاتی همچون «عشق حضرت محمد(ص) و اهل بیت(ع) در ادبیات ترک»، «نیاز بشریت به رهبری پیغمبر(ص)» و «عشق پیغمبر(ص) در فرهنگ اسلام ترک» مورد نقد و بررسی قرار گیرد. از اشتراکات همه برنامه‌های تدوین شده در ایام مبارک پاسخگویی به اهانت کاریکاتور به شأن والای افتخار عالم عنوان شده است. دکتر محمد گورمز معاون امور دیانت در این باره می‌گوید: «امیدواریم پاسخی محکم و منطقی به بحرانی که انتشار کاریکاتور موهن پدید آورده با اجرای اینگونه برنامه بدهیم.»

پیامبر، مظهر اسماء الحسنی الهی

نشست «پیامبر اکرم(ص) مظهر اسماء الحسنی الهی» با حضور محمدسعید بهمن‌پور، ۱۹ فروردین ماه در لندن برگزار می‌شود. به گزارش «مهر» به نقل از پایگاه اینترنتی کانون توحید لندن، نشست «پیامبر اکرم(ص) مظهر اسماء الحسنی الهی» با حضور حجت‌الاسلام دکتر محمدسعید بهمن‌پور، ۱۹ فروردین در محل مرکز فرهنگی انجمن اسلامی دانشجویان ایرانی لندن برگزار می‌شود. پیرو پیام نوروزی مقام معظم رهبری که سال ۸۵ را سال پیامبر اعظم(ص) نام نهادند از هم‌اکنون نشست‌ها و همایش‌های بسیاری در مراکز اسلامی سرتاسر جهان برای ارائه چهره واقعی اسلام و پیامبر عظیم‌الشان این دین حنیف سامان یافته است.

فرهنگ

گیلانه در جزایر قناری برنده شد

سینما

لوح تقدیر ویژه هیات داوران در هفتمین جشنواره بین‌المللی سینمای جزایر قناری در شهر لاس پالماس اسپانیا به فیلم «گیلانه» ساخته «رخشان بنی‌اعتماد» رسید. داوران این جشنواره لوح تقدیر ویژه خود را به اتفاق به فیلم «گیلانه» و فیلم انگلیسی- کامرونی «خواهر زن» اهداکردند. فیلم «گیلانه» ساخته «رخشان بنی‌اعتماد» کارگردان ایرانی سه‌شنبه‌شب هفته گذشته در قالب هفتمین جشنواره بین‌المللی جزایر قناری اسپانیا به نمایش درآمد. به گزارش آژانس هنر یکی از مسئولان جشنواره بین‌المللی جزایر قناری در حاشیه این جشنواره به خبرنگاران گفت سینمای ایران یکی از پرکارترین سینماهای جهان در فستیوال‌های عمده و عرصه‌های رقابت است و جشنواره جزایر قناری در لاس پالماس نیز با حضور «گیلانه» نشان می‌دهد که از چنین قافله‌ای عقب نمانده است. «گیلانه» در این جشنواره با فیلم‌های بلند دیگری از کشورهای انگلیس، ویتنام، ژاپن، چین، آمریکا، اسپانیا، فیلیپین، تایلند و مغرب بر سر کسب جایزه طلایی فستیوال قناری در شهر «لاس پالماس» به رقابت برخاسته بود.

روزهای پرکار مترجم فیلسوف‌ها

خبرساز

حسین یاغچی: خشایار دیهیمی مترجم سرشناس آثار فلسفی و تاریخی، این روزها بسیار پرکار است. او سرپرستی ترجمه مجموعه‌ای ۱۰۰ جلدی با عنوان کلی «نام‌آوران فرهنگ» را به عهده گرفته است که هر جلد به بررسی آثار و اندیشه‌های یکی از متفکران اختصاص دارد که در این میان می‌توان به نام‌هایی چون کامو، داستایوفسکی، کی‌یر که‌گور، هانا آرنت، راولز، جان استوارت‌میل، عیسی(ع)، بودا، دکارت، فرگه، نیچه، چامسکی، اومبرتو اکو، ویتگنشتاین و... اشاره کرد. دیهیمی به شرق می‌گوید: «این کتاب‌ها از منظر فلسفه تحلیلی و برای غیرمتخصص‌ها نوشته شده است و تلاش دارد مردم را با فلسفه آشتی دهد.» این کتاب‌ها ترجمه‌ای از مجموعه‌ای با نام Wads Worths Philosophers Series است که سرویراستار آن دانیل کولاک بوده است. فیلسوفی که به حوزه‌هایی چون فلسفه دین و فلسفه محض می‌پردازد. تاکنون ترجمه ۱۷ جلد از این کتاب‌ها به پایان رسیده و در انتظار دریافت مجوز از وزارت ارشاد است. دیهیمی امیدوار است که هشت جلد از این کتاب‌ها در نمایشگاه کتاب عرضه شود و بعد از آن هر ماه دو جلد از این کتاب‌ها انتشار یابد. انتشارات «طرح نو» ناشر این مجموعه است. این ناشر پیش از این مجموعه «بنیانگذاران فرهنگ امروز» را منتشر کرده بود که دیهیمی تفاوت مجموعه «نام‌آوران فرهنگ» با آن مجموعه را علاوه بر پرداختن از منظر فلسفه تحلیلی در نگاه عمیق‌تر نویسندگان آنها به متفکران و فیلسوفان مختلف می‌داند. دیهیمی علاوه بر سرپرستی این مجموعه، ترجمه دو کتاب دیگر را هم آغاز کرده و معتقد است این کتاب‌ها به دو موضوعی می‌پردازند که در طول ۱۰ سال گذشته تعیین‌کننده موقعیت فعلی ما بوده است. موضوع اولین کتاب در حوزه اخلاق می‌گنجد و تفاوت اخلاق شخصی و اخلاق سیاسی را بررسی می‌کند. این کتاب مجموعه مقالاتی از نویسندگان مختلف را دربرمی‌گیرد و به سرپرستی استیوارت همشر منتشر شده است. کتاب دوم «اعتماد و حکومت» نام دارد و به گفته دیهیمی به موضوع اعتماد در سیاست و اعتماد بین مردم و دولت می‌پردازد. این کتاب هم مجموعه مقالاتی از نویسندگان مختلف است که به سرپرستی والری برایت وایت منتشر شده است. «فرهنگ اندیشه‌های سیاسی» و «تاریخ اروپا پس از ناپلئون» (۱۹۷۰- ۱۸۰۰) از دیگر کتاب‌های ترجمه شده توسط خشایار دیهیمی است که در آینده‌ای نزدیک توسط نشر نی به بازار کتاب عرضه خواهد شد. چندی پیش کتاب «آینده آزادی؛ اولویت لیبرالیسم بر دموکراسی» نوشته فرید زکریا در ایران منتشر شد که دیهیمی ویراستاری آن را برعهده داشت. این کتاب در مدت کوتاهی که از انتشار آن می‌گذرد بحث‌های مختلفی را برانگیخته که دیهیمی پیرامون این بازتاب‌ها می‌گوید: «انتظار من هم این بود که کتاب بحث‌های مختلفی به وجود آورد. چون به موضوعاتی می‌پردازد که مسئله ما هم هست و به زبانی بسیار شیرین و قابل فهم بیان شده است.»

تنها بازمانده ایشی گورو

تلویزیون

اسماعیل یزدی: معمولاً آدم از نویسنده‌های ژاپنی انتظار دارد چه چیزی بنویسند؟ جواب این سئوال ممکن است خیلی چیزها باشد. اما اینکه نویسنده‌ای ژاپنی بیاید و در مورد پیشخدمت‌های انگلیسی بنویسد از آن حرف‌ها است حتی اگر این نویسنده پنج‌سالگی اش پا شده و رفته باشد انگلستان تا آنجا مدرسه برود و درس بخواند و به دانشگاه برود. به هر حال آنچه به نظر قطعی می‌رسد این است که پرداختن به محیط‌های اشرافی خانواده‌های انگلیسی از دست هر کسی ساخته نیست و دست‌کم ممکن است از عهده کسی ساخته باشد که به آن محیط کاملاً اشراف داشته باشد. اما کازوئو ایشی گورو نویسنده ژاپنی منظور نظر ما با نوشتن کتاب «بازمانده روز» دقیقاً همین کار را انجام داده است؛ یعنی چنان تصویری از جامعه اشرافی انگلستان و خدمتکاران چپ و راست این جور محیط‌ها ارائه داده که اگر او را نشناسی و سابقه‌اش را ندانی احساس می‌کنی بی‌چون و چرا دست‌پرورده یکی از همین محیط‌ها است. اما دلیل اصلی موفقیت ایشی گورو در پرداخت دقیق و جزیی‌نگرش به مسائل خدمتکاران این خانه‌ها نیست، چیزی که به اثر ایشی گورو وجهه دیگری داده و آن را ماندگار کرده نگاه انسانی او است یا در واقع همان تشخصی که سرخدمتکار داستان کتاب آن را لازمه این شغل و البته لازمه هر شغل دیگری در دنیا می‌داند. مهم هم نیست که تو به چه طبقه‌ای اختصاص داشته باشی یا به چه کاری مشغول باشی، مهم این است که شأن کارت را حفظ کنی و با هر چیز ساده‌ای آن را به بازی نگیری. همان‌طور که شخصیت اول این داستان تمام مدت آن را حفظ می‌کند و هرگز از موضع اش پایین نمی‌آید. البته وقتی قرار است نقش این پیشخدمت را آنتونی هاپکینز بازی کند آدم دیگر مطمئن می‌شود که این تشخص از لابه‌لای کلمات هم راهش را به تصویر باز کرده است. ما که فیلم این رمان را هنوز ندیده‌ایم. (فیلم را جیمز آیوری ساخته که در کارنامه کارگردانی اش تعداد اقتباس‌های ادبی هم زیاد است. البته قرار است فیلم روز جمعه از سینما چهار پخش شود.) اما انتخاب درست و دقیق این بازیگر دست‌کم از هوش سازنده‌اش خبر می‌دهد و البته از جهتی باید خوشحال بود که فیلم را آیوری ساخته چون به نظر می‌رسد با فیلم شسته رفته‌ای سر و کار داشته باشیم.

سه نسل داستان‌نویسی ایران در ترکیه

ادبیات

«آنتولوژی ادبیات ایران» عنوان کتابی است که در برگیرنده ۳۳ داستان از داستان‌نویسان ایرانی است. این داستان‌ها را خسروشاهی از فارسی به زبان ترکیه‌ای ترجمه کرده و یکی از معتبرترین انتشارات ترکیه به نام «دنیا» در تیراژ بالا منتشر کرده است. این کتاب که پس از انتشار بازتاب خوبی به همراه داشته است شامل داستان‌هایی از سه نسل داستان‌نویس معاصر کشور همسایه ترکیه است و به نوعی معرفی روند داستان‌نویسی ایرانی است. این نویسندگان عبارت‌اند از: صادق هدایت، صادق چوبک، سیمین دانشور، جلال‌آل‌احمد، غلامحسین ساعدی، هوشنگ گلشیری، احمد محمود، رضا براهنی، بهرام صادقی، جواد مجابی، صمد بهرنگی، محمود دولت‌آبادی، علی‌اشرف درویشیان، حسن اصغری، محمد محمدعلی، منصوره کوشان، میترا الیاتی، بیژن بیجاری، فرخنده حاجی‌زاده، منصور شریف‌زاده، محمد قاسم‌زاده، منیرو روانی‌پور، فرزانه کرم‌پور، امیرحسن چهلتن، شهریار مندنی‌پور، فریده خردمند، ناهید طباطبایی، طاهره علوی، فریبا وفی، میترا داور، مرجان ریاحی، حسن محمودی و لیلا صادقی است. هاشم خسروشاهی پزشک متخصص کودکان مقیم ترکیه است. این مترجم خود شاعر و داستان‌نویس است و در این حوزه، آثاری نیز منتشر کرده است. این مترجم جدای از «آنتولوژی ادبیات ایران» آثار دیگری از ادبیات معاصر ایران را به مخاطبان ترکیه معرفی کرده است. از این جمله می‌توان به ترجمه اشعار احمد شاملو، فروغ فرخزاد و کتاب «خطاب به پروانه‌ها» رضا براهنی اشاره کرد. داستان‌های کتاب «آنتولوژی ادبیات ایران» با همکاری فرخنده حاجی‌زاده شکل گرفته است. دو کتاب «از چشم‌های شما می‌ترسم» و «خاله سرگردان» حاجی‌زاده توسط خسروشاهی به زبان ترکی ترجمه شده است. خسروشاهی همچنین در جهت معرفی ادبیات معاصر ایران به مخاطبان ترک در شکل‌گیری سمینار «همسایه در را بازکن» نقش فعالی داشت. این سمینار به مدت یک هفته در ترکیه با همکاری انجمن قلم ترکیه، دانشگاه بی‌لکنت، شهرداری آنکارا، انتشارات دنیا و... شکل گرفت و بازتاب قابل توجهی در پی داشت. در این سمینار برخی از چهره‌های ادبی ایران اعم از شاعر و داستان‌نویس حضور داشتند. بنابر گفته فرخنده حاجی‌زاده در گفت‌وگو با شرق قرار بود مشابه این سمینار در ایران نیز برگزار شود که به جهت پاره‌ای از مشکلات شکل نگرفت.

بهره‌وری

نگاه طراح

علی دیواندری

شهرداری و کتاب

تا نمایشگاه

امیرحسین مهدوی: دو سال گذشته عادت کرده بودیم که در این روزها سروصدای تغییر محل برگزاری نمایشگاه کتاب تهران بلند شود. شهردار سابق در سال ۸۳ نه‌تنها چند بار وزیر مربوطه را به دفتر خود کشاند که با وزیر بازرگانی هم وارد جدال مطبوعاتی شد و کار را به رئیس‌جمهور کشاند. در پرده آخر معلوم شد که چون مصوبات امروز همان تیم در دولت این اصرار هم هدفی جز ایجاد یک خط تبلیغاتی برای جلب رضایت عوام ندارد. چه چندی بعد از جنجال‌های شهرداری و بازرگانی بر سر برگزاری نمایشگاه، یک برگه فکس با سربرگ شهرداری و امضای معاون سابق خدمات شهری به بیرون درز کرد که حکایت از نیت اصلی دلسوزان ترافیک تهران داشت. در حالی که مقاومت در برابر برگزاری نمایشگاه با مدعای رفع ازدحام و ترافیک خیابان‌های همجوار آن صورت می‌گرفت شهرداری از وزارت بازرگانی خواسته بود تا بخشی از فضای نمایشگاه را برای تاسیس فروشگاه شهروند در اختیار قرار دهد. مقایسه کنید ترافیک ده روزه نمایشگاه کتاب را با تراکم خریداران هر روزه شهروند. اما در سال جاری به رغم اینکه فاصله و زاویه سیاسی ریاست دولت و مدیریت شهر کمتر از دولت و شهرداری پارسال نیست خبری از منازعه بر سر محل برگزاری نوزدهمین نمایشگاه کتاب تهران به گوش نمی‌رسد. علت خیلی واضح است. در غیاب سیستم، هنوز سلایق و ایده‌های مدیران بهتر از چارچوب‌های تصمیم‌گیری و برنامه‌های کلان عمل می‌کنند. نمایشگاه امسال در زمانی برپا می‌شود که معاون خدمات شهری خود از خانواده قلم است. مسعود کرباسیان نویسنده و مترجم کتاب‌هایی چون «دفاع از جهانی شدن» نوشته لعل بهاکاواتی و «برندگان و بازندگان جهانی شدن» اثر مشهور لستر تارو هر هفته به حوالی کریم‌خان و نشر چشمه می‌رود. علاوه بر مساعدت در جهت برگزاری بهنگام نمایشگاه در محل هر ساله انتظار می‌رود شهرداری اقدامات زیربنایی جدی‌تری برای بالا بردن نرخ مصرف کتاب در بین شهروندان تهرانی سامان دهد. توزیع و معرفی کتاب دو مسئله اصلی صنعت نشر در ایران است که با صرف میلیون‌ها تومان یارانه دولتی رفع نشده و نمی‌شود. دو راسته کتابفروشی در شهر ده میلیونی و معرفی کتب منتشره در ستون برخی روزنامه‌ها چاره کار نیست. شاید اغراق نباشد اگر سهم شهرداری را در حل بحران نشر بیش از ارشاد بخوانیم. چه در همه شهرهای بزرگ و پیشرفته شهردار متولی توزیع فرهنگی است. خدمات شهری می‌تواند با در اختیار دادن فضاهای مناسب جهت عرضه کتاب، تخفیف یا رایگان ساختن عوارض کتابفروشی‌ها، اهدای غرفه رایگان جهت عرضه کتاب در فروشگاه‌های شهروند و قائل شدن امتیاز برای در اختیار قرار دادن بیلبوردهای سازمان زیباسازی به رونق نشر کمک کند. سازمان فرهنگی و هنری شهرداری تهران هم از طریق خانه‌های فرهنگ محله و فرهنگسراها و نیز رسانه شهرداری (همشهری) می‌تواند با کمک به معرفی کتاب طرف عرضه را در تابع فروش کتاب ترغیب و تقویت کند.

درگذشت مترجم «کوبا و سوسیالیسم»

یاد

اسد عظیم‌زاده مترجم کتاب‌های «کوبا و سوسیالیسم: مجموعه شانزده مقاله، سخنرانی و مصاحبه درباره کوبا» (نشر چشمه) و «کاسترو در کنگره پنجم: گزارش اصلی و سخنرانی پایانی هاوانا، ۸ و ۱۰ اکتبر ۱۹۹۷» (نشر آتیه) شامگاه سه‌شنبه بر اثر ابتلا به بیماری کبدی درگذشت و پیکرش ساعت ۱۰ صبح دیروز طی مراسمی در امامزاده طاهر کرج به خاک سپرده شد. عظیم‌زاده ۱۳ تیرماه ۱۳۲۳ در رشت به دنیا آمده بود و تحصیلات دانشگاهی اش را در رشته معماری پی گرفته بود، هرچند بخش عمده‌ای از زمان خود را به کار ترجمه متون چپ، خصوصاً با تمرکز بر مسائل کوبا، اختصاص می‌داد. مثلاً کتاب «کوبا و سوسیالیسم» او مقالاتی از این دست را شامل شده بود: «ما هرگز به اردوگاه‌های بردگان باز نمی‌گردیم/ فیدل کاسترو»، «من دختر یک انترناسیونالیست هستم/ آلیدا گوارا»، «دگرگونی کشاورزی در کوبا، پیتر ام. روزت»، «آموزش انقلاب در کوبا/ جان پوتمن»، «زنان کوبا، از اقتصاد وابسته تا استقلال/ رائیسا پاگس»، «چه گوارا و هم‌رزمانش شکست‌ناپذیرند/ فیدل کاسترو» و «ضرورت اصلاحات در کوبا یا ایالات متحده/ جان گیلمن». عظیم‌زاده مقالات بسیاری نیز در مطبوعات نوشته یا ترجمه کرده بود. از میان تازه‌ترین آنها می‌توان به «جامعه پزشکی ایران و مردم» (فرهنگ توسعه، فروردین ۸۵)، «فیدل کاسترو خودبزرگ‌بین نیست: دفاع از کاسترو در برابر دخترش» (روزنامه شرق، ۱۱ بهمن ۸۴)، «پیام به بوش» (نوشته تیم ویلر، چیستا، شماره ۲۲۰)، «رابطه خاندان بوش و هیتلر» (نوشته آستریت بارنت، چیستا، شماره ۲۱۴) و... اشاره کرد. عظیم‌زاده که به دنبال دوره‌ای از بیماری دار فانی را وداع گفت در آخرین مقاله خود (جامعه پزشکی ایران و مردم) نوشته بود: «در کشورهای جهان سوم و به مثابه یک نمونه کشور خودمان آنچه وجود دارد نه نظام پزشکی، بلکه بی‌نظمی و بی‌عدالتی پزشکی است. بیمار هیچ حقی ندارد. انسان نیست. جانور است و پزشک تمام حق را دارا است. و این شرایط تنها مربوط به جامعه پزشکی و رابطه پزشک و بیمار نمی‌شود.» روحش شاد و یادش گرامی.

آهنگ‌های شکلاتی در بایا

مجله

سی‌وهشتمین شماره «بایا» منتشر شد. «هجرانی» عنوان سرمقاله این شماره است و «تزهای منفی»، «متن ریشه‌کن شده»، «در دور دست و نامنتظر»، «مهاجرت و هویت»، «امضاء دریچه‌ای برپشت» و دو قطعه شعر با عناوین (Highway66)» و «از من مپرس» مطالبی هستند که در بخش مهاجرت می‌خوانیم. در بخش یاد مطالبی پیرامون مرتضی ممیز، منوچهر آتشی و محمود مشرف تهرانی (م. آزاد) به چاپ رسیده است. «اگر صادق باشیم با زخم می‌میریم» عنوان مطلبی به قلم رضا براهنی است که در صفحه ۷۹ این شماره می‌خوانیم. دیگر مطالب بخش مقالات عبارتند از: «استراتژی در شعر- اندیشی» و «از پسامدرنیسم به پسامدرنیته». بخش نمایشنامه این شماره اختصاص به نمایشنامه‌ای از اکبر رادی با عنوان «آهنگ‌های شکلاتی» دارد. «سه ساعت و چهل‌ودو دقیقه دیگر»، «این قصه نام ندارد»، «در زاویه‌ای متفاوت چهره‌ای غمگین‌خواهی داشت» و «زامبی‌ها» از دونالد بارتلمی داستان‌های این شماره «بایا» را تشکیل می‌دهد. در «کارگاه شعر» هم مطالب زیر به چاپ رسیده است: «ناگزاره‌ها» آشنایی زدایی در مجموعه اشعار واژه‌های معاف، سروده «ایرج صف‌شکن» و «سرخوشی‌های اهداف». در بخش شعر هم می‌توانید اشعاری با عنوان «چه؟»، «اول عشق است»، «اسکله شرقی»، «شعر جوان سوئد» و «گاهی که حقیقت خوشیم» را بخوانید. معرفی کتاب‌های «بوی شکلاتی تو»، «دغدغه‌های پنج‌شنبه»، «با تصمیم»، «وصف رخساره خورشید»، «بوی سیب»، «تبصره: مجموعه شعر» و... مطالب پایانی سی‌وهشتمین بایا است. این نشریه ادبی، هنری را با قیمت ۳۰۰۰ تومان از روزنامه‌فروشی‌ها و کتابفروشی‌های معتبر بخواهید.

اخبار اندیشه

جهانی شدن و مسئله تقلید علمی

شرق: اولین جلسه از سلسله سخنرانی‌های گروه فلسفه دانشگاه علامه طباطبایی در سال جدید برگزار می‌شود. در ادامه سلسله سخنرانی‌های سال گذشته سه‌شنبه بیست و دوم فروردین ماه از ساعت ۱۳/۳۰ تا ۱۵ کوروش صفوی درباره «جهانی شدن و مسئله تقلید علمی» صحبت می‌کند. علاقه‌مندان می‌توانند برای شرکت در این جلسه به سالن شهید عضدی دانشکده ادبیات و زبان‌های خارجی دانشگاه علامه طباطبایی واقع در بزرگراه چمران، پل مدیریت، خیابان علامه طباطبایی جنوبی مراجعه کنند.

احتمالات عرفی شدن در ایران

نشست تخصصی احتمالات عرفی شدن در ایران به همت واحد مطالعات فرهنگی- اجتماعی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی در سال جاری برگزار می‌شود. به گزارش «مهر» به نقل از پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، نشست احتمالات عرفی شدن در ایران در جهت شناخت هرچه بیشتر وضعیت موجود ایران در عرصه تعاملات گسترده جهانی و روند تحولات جاری جامعه برگزار می‌شود. هدف این نشست مطالعه و بررسی پیرامون موضوع عرفی شدن، زمینه‌ها و عوامل موثر و آثار و نتایج آن با تکیه بر جامعه موجود ایران از منظری جامعه‌شناختی است. همچنین بازخوانی و نقد آثار پژوهشی موجود، انجام تحقیقات جدید، تشکیل بانک اطلاعاتی، اطلاع‌رسانی به جامعه علمی و ایجاد حساسیت در اندیشمندان به‌ویژه حوزویان از دیگر اهداف این نشست به‌شمار می‌روند. در این ارتباط تاکنون کار شناسایی و گردآوری منابع مرتبط و استخراج موضوعات قابل مطالعه انجام شده است. همچنین شناسایی و ارتباط با مراکز پژوهشی و محققان، تشکیل شورای علمی همایش، نهایی کردن موضوعات قابل بحث، انجام مصاحبه‌های علمی با اساتید و کارشناسان، برگزاری جلسات نقد منابع و آثار موجود، انتشار ویژه‌نامه نشست از دیگر برنامه‌های آتی دبیرخانه همایش احتمالات عرفی شدن در ایران هستند. این نشست از سوی واحد مطالعات فرهنگی- اجتماعی پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی و با همکاری سایر پژوهشکده‌های پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی برگزار می‌شود.

گردهمایی فارغ التحصیلان دانشگاه شیکاگو

شرق: انجمن فارغ‌التحصیلان دانشگاه شیکاگو با همکاری کمیته مطالعات تاریخی و مفهومی علم، بیست و چهارمین سالانه مفیستوس Mephistos (کنفرانس بین‌المللی فارغ‌التحصیلان) را برگزار می‌کند. مفیستوس مخفف پزشکی (medicine)، فلسفه (philosophy)، تاریخ (history)، علم (science)، تکنولوژی (technology) و جامعه‌شناسی (sociology) است. این همایش اولین بار در سال ۱۹۸۱ به‌وسیله دانشجویان دانشگاه پرینستون و پنسیلوانیا تاسیس شد. اما پس از آن تبدیل به همایش سالانه‌ای با حضور دانشگاه‌های معتبری چون هاروارد، جان هاپکینز، ییل و... شد. این کنفرانس فرصت مناسبی برای فارغ‌التحصیلان است تا به بحث و تبادل نظر پیرامون مطالعات علمی و میان رشته‌ای بپردازند. برخی از موضوعات مورد بحث در این همایش عبارتند از: سلامتی عمومی، مذهب و علم، علم در رسانه‌ها، بیولوژی و وضعیت انسان، علم، جامعه‌شناسی و مسئولیت، علم و نژاد، رابطه علم، تکنولوژی، زبان و هنر، مطالعات باستانی درباره علم، تاریخ نجوم، علم برای محیط زیست، علم غیر غربی، تکنولوژی ارتباطات و علم، فلسفه ذهن و جسم.

اخلاق پزشکی

مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی در نظر دارد در سال‌جاری بیست‌وهشت سخنرانی را درباره اخلاق پزشکی برگزار کند. به گزارش «مهر» برخی از این سخنرانی‌ها عبارتند از: این همانی و مرگ مغزی/ احمدرضا همتی مقدم، اصول و مبانی طب برگرفته از منابع اصیل اسلامی/ محمدمهدی اصفهانی، اخلاق در اورژانس‌های پزشکی/ عبدالکریم پژومند، اهمیت رویکرد آموزش اخلاق حرفه‌ای به دانشجویان گروه پزشکی/ سودابه جولایی، تدوین درسنامه‌های پزشکی در فرهنگ اسلامی/ محمدحسین ساکت، نحوه جبران خسارت ناشی از حوادث پزشکی در حقوق فرانسه/ نجات‌الله جورابراهیمیان، اصول قانونی و اخلاقی در مرگ مغزی/ عباس آقایگلویی، دیدگاه اخلاقی در مراقبت از بیماران ترمینال/ علی کاظمیان، بحث اخلاقی در زمینه مالکیت و به نمایش درآوردن اجساد سالم مانده انسانی/ پوریا خدیش، فقه و اخلاق پزشکی/ حیدر شادی، جایگاه عدالت در اخلاق پزشکی بالینی/ کیارش آرامش، حقیقت‌گویی به بیماران در آستانه مرگ/ سیدحسن اسلامی و اخلاق بالینی/ محمد مهدی گلمکانی. این نشست‌ها از ساعت ۱۰ صبح پنجشنبه هفتم اردیبهشت آغاز به کار می‌کند و هر هفته ادامه خواهد داشت. محل برگزاری این نشست‌ها در خیابان امیرآباد شمالی، خیابان شانزدهم، کوچه مدرسه، موزه ملی تاریخ علوم پزشکی خواهد بود.

مشکلات جهان اسلام در مصر

شرق: همایش ۴روزه «مشکلات جهان اسلام و راه‌های رفع آن در سایه جهانی شدن» از سوی وزارت اوقاف امور اسلامی مصر امروز پنجشنبه ۱۷ فروردین (۶ آوریل) در مصر برگزار می‌شود. به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، همایش «مشکلات جهان اسلام و راه‌های رفع آن در سایه جهانی شدن» با مشارکت نخبگان و شخصیت‌های برجسته از جهان اسلام و حضور آیت‌الله تسخیری دبیرکل مجمع از پنجشنبه ۱۷ تا ۲۰ فروردین (۶ تا ۹ آوریل) در مصر برگزار می‌شود. شرکت‌کنندگان در این همایش ابعاد سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و دینی جهان اسلام را مورد بحث قرار داده و با مرزبندی میان مفاهیم جهانی و روند جهانی شدن بی‌آنکه آنها را یکسان بنگرند، بررسی می‌کنند و نیز به تاثیرات جهانی شدن بر نظام بین‌المللی و معیارهای دوجانبه آن اشاره می‌کنند. این همایش ۴روزه، تاثیر روند جهانی شدن بر موسسات بین‌المللی و منطقه‌ای، مشکلات جهان اسلام و چگونگی راه‌های رفع آن را مورد بررسی قرار می‌دهد. برای همایش مذکور بررسی محورهایی چون مفاهیم دفاع